

عمل جراحی عروق قلب

عمل جراحی عروق قلب یک عمل مفید و موثر برای درمان انسداد و تنگی رگ های قلبی است. در این عمل ، جراح قلب با استفاده از عروق پیوندی که غالباً از سیاه رگ های ساق پا جدا می شوند ، پس از باز شدن نواحی مسدود قلب ، مجدداً جریان خون در قلب برقرار می گردد. این عمل در مواردی که تعداد زیادی از عروق قلب بسته شده باشند یا در موارد همراه با نارسایی قلب انجام می شود.

علائم گرفتگی رگ های قلب

- احساس سوزش و درد شدید در قسمت قفسه سینه
- احساس سنگینی و فشار بر روی قفسه سینه
- نامنظم و شدید شدن تپش قلب
- بروز تنگی نفس
- فشار خون بالا (در صورتی که گرفتگی در رگ های منتهی به کلیه ها اتفاق بیفتند)
- درد پا و عضلات (در صورتی که گرفتگی در قسمت رگ های پا باشد)

تشخیص گرفتگی رگ قلب

پزشک برای تشخیص گرفتگی عروق ابتدا یک معاینه بالینی انجام می‌دهد و از سوابق پزشکی شما سؤالاتی می‌پرسد. برخی از آزمایشات تشخیصی عبارت است از:

- نوار قلب

- اکوکاردیوگرام

- آزمایش خون

- تست ورزش

- آنژیوگرافی

مصرف دارو

پزشک شما در رابطه با مصرف داروهای پیشین با شما صحبت خواهد کرد. همچنین، ممکن است داروهای جدیدی برای شما تجویز گردد:

در صورتی که مصرف آسپرین یا سایر داروهای رقیق کننده ی خون را قطع کرده اید، پزشک زمان شروع مجدد مصرف دارو را به اطلاع شما خواهد رساند.

در رابطه با مصرف دارو ها با احتیاط فراوان رفتار کنید. تمامی دارو ها باید طبق تجویز دقیق پزشک مصرف شوند. در صورت وجود هر گونه مشکل در زمینه مصرف داروهایتان با پزشک خود مشورت کنید.

دارو های مسکن را طبق تجویز دقیق پزشک مصرف کنید.

به هیچ وجه بدون اجازه ی پزشک، از دارو های ضد التهاب مثل آسپیرین، ایبوپروفن و ناپروکسن استفاده نکنید.

اگر حس می کنید دارو های مصرفی باعث دل درد شما شده است، داروی مورد نظر را بعد وعده های غذایی مصرف کنید (به جز زمانی که پزشک این کار را منع کرده باشد) یا از پزشک خود بخواهید یک مسکن جایگزین برایتان تجویز کند.

در صورت تجویز دارو های آنتی بیوتیک، باید دارو را به طور منظم و تا پایان کامل دوره ی تجویز شده مصرف کنید؛ حتی اگر در اواسط دوره ی مصرف احساس بهبودی کامل دارید.

ممکن است به منظور پیشگیری از لخته سازی خون، پزشک برای شما رقیق کننده خون تجویز کند. در صورت تجویز این دارو ها، حتماً جزئیات مصرف دارو را جویا شوید.

تغذیه و رژیم غذایی

غذاهای سالم بخورید

یک رژیم غذایی سالم که سرشار از میوه، سبزیجات و غلات کامل باشد و قند، چربی های حیوانی و روغن جامد در آن به کمترین مقدار ممکن برسد، تأثیر قابل توجهی در کنترل وزن، تنظیم فشار خون و متعادل نگه داشتن چربی و قند خون دارد.

سیب، موز و یا هویج را به عنوان میان وعده مصرف کنید. برچسب مواد غذایی بسته بندی را به منظور بررسی میزان نمک و چربی آنها به دقت بخوانید. از روغن هایی مانند روغن زیتون و کنجد استفاده کنید.

میزان فعالیت

در صورت احساس خستگی استراحت کنید. خواب کافی به بهبودی زودتر شما کمک خواهد کرد. سعی کنید طی دوره ی بهبودی، به پشت بخوابید زیرا استخوانی جناق سینه شما بریده شده است، بهبودی کامل آن ۴ الی ۶ هفته طول خواهد کشید. سعی کنید هر روز کمی قدم بزنید. هر روز اندکی از روز پیش بیشتر راه بروید. آهسته و تدریجی مدت زمان پیاده روی خود را افزایش داده تا کیفیت جریان خون شما ارتقاء یابد. قدم زدن در این دوره همچنین از وقوع سرماخوردگی شدید و یبوست پیشگیری می کند. تا زمانی که پزشک به شما اجازه نداده است از انجام فعالیت های سنگین مثل دوچرخه سواری، دویدن و برداشتن بار خودداری کنید.

برای سه ماه از انجام فعالیت های جسمی که به قفسه ی سینه و بازو های شما فشار می آورد دوری کنید. با این کار از قفسه ی سینه ی خود حمایت کرده و از درد آن می کاهید. طبق دستور پزشک خود، انجام تمرینات تنفسی را در دستور کار قرار دهید. قبل از از سر گرفتن فعالیت هایی مثل رانندگی بعد از عمل با پزشک خود مشورت کنید. مایعات مثل آب و چایی و آب میوه های طبیعی را فراوان استفاده کنید.

مراقبت از زخم

پس از عمل ممکن است در اطراف محل زخم، روی پوست شما حالت کبودی و خون‌مردگی دیده شود که نیاز به اقدام خاصی ندارد و معمولاً بعد از چند هفته خود به خود جذب می‌شود و از بین می‌رود.

در چند هفته اول پس از عمل ممکن است در محل عمل احساس خارش، بی‌حسی و یا سوزش داشته باشید که این موارد در چند هفته اول مربوط به روند ترمیم زخم بوده و طبیعی است. تغییرات شدید آب و هوایی، فعالیت زیاد و یا خوابیدن در یک وضعیت خاص به مدت طولانی ممکن است باعث تشدید سوزش در محل زخم شود.

مراقبت از زخم

در صورت بروز تب، درد غیر طبیعی محل عمل، قرمزی بیش از حد پوست، ورم و التهاب پوست، و خارج شدن چرک از محل برش جراحی و احساس صدای تپ تپ با تنفس و یا حرکت در ناحیه جناق سینه حتماً پزشک خود را مطلع نمایید.

زمان برداشتن بخیه‌ها توسط پزشک معالج بر حسب محل بخیه و شرایط بیمار تعیین می‌شود که معمولاً ۱۴-۱۰ روز پس از عمل می‌باشد.

زخم‌های شما باید همیشه خشک و تمیز باشد.

مراقبت از زخم

به شما یک کمر بند سینه ای جهت کمک به فرآیند ترمیم زخم و جوش خوردن استخوان قفسه سینه داده می شود. ضروری است تا یک ماه پس از جراحی در تمام شبانه روز بسته باشد حتی زمان خواب و استراحت.

ترمیم کامل استخوان جناق ممکن است تا ۶ ماه طول بکشد و تا این زمان بیمار با انجام حرکات در محل استخوان احساس درد نماید که مورد خاصی ندارد.

مراقبت از زخم

در بیمارانی که از پای آنان گرافت برداشته شده است باید جوراب واریس حداقل به مدت سه ماه استفاده شود. این جوراب به جریان خون پا کمک کرده و از تورم آن جلوگیری می‌کند. در روز و زمان حرکت و فعالیت از آن استفاده نمایید. ولی در زمان استراحت به خصوص در شب، موقع خواب حتماً آن را باز کرده و پاها را بالاتر از سطح قلب قرار دهید.

مدت یک ماه اول پس از جراحی یا تا زمانی که پزشک به شما اجازه نداده است، شنا نکنید.

بدون اجازه ی پزشک از هیچ نوع کرم، پودر، روغن یا پمادی روی این ناحیه استفاده نکنید.

در صورتی که یک رگ از پای شما برداشته شده، با رعایت این دو نکته می توانید از التهاب آن ناحیه جلوگیری نمایید:

– استفاده از باندکشی به دور پا و یا استفاده از جوراب واریس

– قرار دادن پاها در ارتفاع بالاتر از قلب در زمان دراز کشیدن.

کنترل درد

در چند هفته ی بعد از عمل جراحی قلب، ممکن است در یک یا هر دو طرف خود، درد قفسه سینه (دردی تیز) را احساس کنید و همچنین احساس ضعف و خستگی خواهید داشت.

برخی از بیماران، درد قفسه سینه سمت چپ و پشت کتف را گزارش کرده اند. این عوارض جانبی معمولاً طی ۴ الی ۶ هفته بهبود می یابد.

کنترل درد

درد قفسه ی سینه بعد از عمل جراحی همیشه نشان دهنده ی یک خطر جانی نیست. با توجه به نوع جراحی شما، این درد می تواند حتی یکی از مراحل همیشگی دوره ی بهبودی تلقی شود (مخصوصاً برای جراحی های قفسه ی سینه). علاوه بر این، درد قفسه ی سینه می تواند نتیجه ی سوزش سردل باشد.

علائم خطر عمل جراحی قلب

خون ریزی بعد از عمل

طبیعی است که بعد از عمل مقدار مشخصی خونریزی وجود داشته باشد، که پزشک و پرستار شما این مسئله را با دقت کنترل می کنند. عمل جراحی قلب، بنا به بریدگی و بخیه های زیاد، می تواند جراحات هایی داخل قفسه سینه شما ایجاد کند.

سکته مغزی

سکته مغزی زمانی رخ می دهد که خون رسانی به مغز شما مختل شود. سکته مغزی ممکن است از هر ۱۰۰ نفری که پیوند عروق قلب را انجام داده اند، دو تا سه نفر را تحت تأثیر قرار دهد

مشکلات کلیوی

عملکرد کلیه در کمتر از یک نفر، از هر ۲۰ نفر جراحی کاهش می یابد. در بیشتر موارد، این وضعیت موقتی است و کلیه ها پس از چند روز یا چند هفته به طور طبیعی کار می کنند.

عفونت قفسه سینه

بعد از بیهوشی، ممکن است به عفونت قفسه سینه مبتلا شوید. این امر در اثر تکثیر باکتری یا ویروس در خلط ایجاد می شود. بعد از عمل، تنفس عمیق یا سرفه کردن ممکن است دشوار باشد، بنابراین خلط در ریه های شما جمع می شود.

خود مراقبتی در منزل

احساس خستگی و ضعف بعد از جراحی کاملاً طبیعی است. شما می توانید فعالیت های ساده روزانه مثل خرید را انجام دهید ولی فعالیت های سنگین تر مثل جارو زدن، زمین شویی، بلند کردن اجسام سنگین تر از ۵ کیلوگرم، هل دادن یا کشیدن اجسام سنگین و کارهای کشاورزی در ۳ ماه اول برای شما ممنوع است و بعد از آن باید جراح به شما اجازه دهد.

خود مراقبتی در منزل

اکثر بیماران بعد از عمل دچار کاهش خواب می شوند و گاهی از کابوس های شبانه رنج می برند که معمولاً ناشی از استرس عمل جراحی و دردهای محل عمل می باشد. برای رفع آن بهتر است در اواخر بعد از ظهر و عصر نخوابید و با نظر پزشک از آرامبخش های ملایم و در صورت نیاز قرص خواب استفاده کنید. با استفاده از بالش اضافی می توانید بهتر تنفس کرده و راحت تر بخوابید. در یک ماه اول بهتر است بحالت طاق باز بخوابید.

همچنین از خوردن شام های سنگین در شب پرهیزید و شام سبک با ادویه های کمتر بخورید.

(از خوردن ادویه هایی مانند دارچین و زردچوبه در شب پرهیز کنید)

در صورت نیاز به هر گونه مشاوره ای می توانید از ساعت ۸-۱۳ با کارشناس
کلینیک پرستاری آموزش سلامت
بیمارستان فوق تخصصی دکتر علی شریعتی تماس بگیرید.

شماره تلفن کلینیک پرستاری آموزش سلامت: ۳۵۰۶۲۱۶۱